

Leerlingenprognose Achterhoek VO 2021-2036

Onderzoeksnotitie

Sil Vrielink

MOOZ Onderzoek

april 2022

© 2022 MOOZ Onderzoek in opdracht van Achterhoek VO. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Vier prognose	3
2	Resultaten	5
2.1	Prognose basisgeneratie	5
2.2	Leerlingenprognoses	7
2.3	Binnenlandse migratie en woningbouw	10
Bijlage A	Prognoses basisgeneratie	18
Bijlage B	Leerlingenprognoses	21

1 Inleiding

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs neemt de komende jaren af, als gevolg van demografische krimp. Landelijk gaat het daarbij naar verwachting om een daling van zo'n 7 à 8 procent in de periode 2020-2035¹. Regionaal zijn er echter grote verschillen, met uitschieters naar zo'n 20 à 30%. Vooral aan de randen van het land neemt het aantal leerlingen sterk af, zo blijkt uit diverse prognoses en cijfers over de basisgeneratie.

Voor Achterhoek VO is de verwachte daling van het aantal leerlingen niks nieuws. In de afgelopen jaren is hier vanuit het bestuur tijdig op geanticipeerd. Een lastig punt daarbij is wel dat de diverse leerlingenprognoses uiteenlopen en dat er ook signalen zijn die op een minder sterke krimp wijzen. Het gaat dan onder andere om nieuwbouw en de (vermeende) trek van het westen naar het oosten.

Om een beter beeld te krijgen van het verwachte aantal leerlingen zijn, op verzoek van Achterhoek VO, de prognoses van DUO, Voion en MOOZ vergeleken. Zodoende ontstaat een gevarieerd beeld van de toekomstige leerlingenontwikkeling.

In hoofdstuk 2 presenteren we de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek. Daarbij richten we ons allereerst op de verwachte ontwikkeling van de basisgeneratie. Voor de instroom in leerjaar 1 gaat het daarbij om het gemiddeld aantal 12- en 13-jarigen en voor het hele vo om het aantal 12-16 jarigen². Speciale aandacht schenken we hierbij aan het effect van migratie. In paragraaf 2.2 presenteren we de leerlingenprognoses op school- en stichtingsniveau.

1.1 Vier prognose

Om het onderwijsveld goed te informeren over de toekomstige leerlingendaling, worden door DUO en Voion jaarlijks leerlingenprognoses gemaakt voor het voortgezet onderwijs. Deze prognoses worden kosteloos ter beschikking gesteld aan het veld en geven inzicht in de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen per school (BRIN). Allebei de prognoses zijn gemaakt met een *doorstroommodel* dat uitgaat van gegevens over de instroom in leerjaar 1 en de doorstroom naar hogere leerjaren. Het belangrijkste verschil tussen de prognose van DUO en Voion betreft de 'demografische onderlegger'. DUO maakt gebruik van de PRIMOS bevolkingsprognose van ABF Research en Voion van de Regionale bevolkingsprognose van het Planbureau voor de leefomgeving (PBL)³. Daarnaast speelt ook het iken op de Referentieraming een belangrijke rol⁴. DUO stelt de instellingsprognoses bij zodat het totaal van alle scholen in Nederland overeenkomt met de Referentieraming van OCW. Deze bijstelling heeft vooral op de lange termijn een substantieel (neerwaarts) effect, zo blijkt uit onderzoek van Voion⁵.

Voor dit onderzoek zijn de prognoses van DUO en Voion in beeld gebracht en is nagegaan hoe groot de verschillen op school- en stichtingsniveau zijn. We willen er daarbij nadrukkelijk op wijzen dat de DUO-prognose is gebaseerd op telgegevens t/m 1 oktober 2020⁶. De prognose van Voion is gebaseerd op telgegevens t/m 1 oktober 2021 en recent gepubliceerd (zie <https://www.scenariomodel-vo.nl>).

¹ OCW (2021) Referentieraming 2021.

² Voor havo/vwo wordt daarnaast ook wel gekeken naar het aantal 12-18 jarigen.

³ Deze prognose is gemaakt met het Pearl model.

⁴ O.b.v. de Primos bevolkingsprognose maakt DUO een leerlingenprognose voor alle scholen in Nederland. De resultaten hiervan worden geijkt op de Referentieraming, zodat de uitkomsten op macroniveau overeenkomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van schooljaar en schoolsoort specifieke vermenigvuldigingsfactoren.

⁵ Voion (nog te verschijnen) *Versillen in leerlingenprognoses*. Den Haag.

⁶ DUO (2021) [Leerlingenprognose VO 2015-2036](#).

In aanvulling op de prognoses van DUO en Voion, zijn door MOOZ twee nieuwe leerlingenprognoses gemaakt voor de lange termijn (2021-2036). Hiervoor is gebruik gemaakt van een zogenaamd *participatiegradenmodel*, dat uitgaat van leeftijdsspecifieke deelnamepercentages (marktaandelen) en in grote lijnen overeenkomt met de Alternatieve werkwijze, zoals omschreven in het Handboek Onderwijshuisvesting⁷. Voor het opstellen van de prognoses is gebruik gemaakt van leerlingengegevens uit de administratie van de scholen (peildatum 1.10.2021) en van twee verschillende bevolkingsprognoses (Pearl & Primos). Op basis van het *actuele marktaandeel* van de scholen is een vooruitberekening gemaakt voor de periode 2022 t/m 2036⁸. Daarbij is verondersteld dat het marktaandeel de komende 15 jaar niet verandert. De prognoses o.b.v. Pearl en Primos maken zodoende goed inzichtelijk wat het effect is van de demografische ontwikkelingen in de regio.

In verband met de interpretatie van de prognoses willen we erop wijzen dat we dezelfde bevolkingsprognoses hebben gebruikt als DUO (Primos) en Voion (Pearl). Eventuele verschillen in uitkomsten komen dan ook niet doordat andere bronnen zijn gebruikt. De basisgegevens zijn identiek.

Wel verschillen de prognoses qua prognosemethodiek. De prognoses die zijn gemaakt met het participatiegradenmodel gaan ervan uit dat de leeftijdsspecifieke deelnamecijfers de komende jaren constant blijven. De prognoses van DUO en Voion gaan daarentegen uit van doorstroomfactoren en houden expliciet rekening met de in- en doorstroom van groepen leerlingen (cohorten). Als gevolg hiervan kunnen er verschillen ontstaan tussen de verschillende prognoses. Dit geldt vooral voor scholen waar de instroom (recent) is toe- of afgenomen.

Hoewel de prognoses met veel zorg zijn opgesteld, zijn de uitkomsten uiteraard met onzekerheidsmarges omgeven. Vooral op de lange termijn en op laag schaalniveau zijn de marges groot. Aan de prognoses kunnen daarom ook geen rechten worden ontleend.

---

⁷ Dit model komt overeen met het PvE voor leerlingenprognoses voor het praktijkonderwijs.

⁸ Voor het berekenen van de *leeftijdsspecifieke deelnamepercentages* (marktaandelen) zijn we uitgegaan van gegevens over de herkomst van leerlingen (per gemeente).

2 Resultaten

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs neemt de komende jaren af, als gevolg van demografische krimp⁹. Landelijk gaat het daarbij naar verwachting om een daling van zo'n 7 à 8 procent in de periode 2020-2035¹⁰. Regionaal zijn er echter grote verschillen, met uitschieters naar zo'n 20 à 30%.

Ook in de Achterhoek neemt het aantal leerlingen de komende jaren naar verwachting af, zo blijkt uit dit onderzoek. De omvang hiervan verschilt echter van school tot school. Sommige scholen tonen een sterkere leerlingendaling dan andere. Dit komt onder meer door verschillen in demografische krimp in het voedingsgebied. In het vervolg van dit hoofdstuk gaan we hier nader op in.

In paragraaf 2.1 brengen we allereerst de ontwikkeling van de basisgeneratie in kaart. We baseren ons daarvoor op gegevens van ABF Research (Primos) en de Regionale bevolkingsprognose van het Planbureau voor de leefomgeving (Pearl). In paragraaf 2.2 presenteren we vervolgens de leerlingenprognoses.

2.1 Prognose basisgeneratie

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs is in belangrijke mate afhankelijk van de ontwikkeling van de zogenaamde *basisgeneratie*. Voor de instroom in leerjaar 1 gaat het dan om het gemiddeld aantal 12/13 jarigen en voor het totaal aantal vo-leerlingen om het aantal 12-16 jarigen¹¹.

Figuur 2.1 toont de prognose van het (gemiddeld) aantal 12- en 13-jarigen in de Achterhoek. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen Primos en Pearl. Uit de figuur blijkt dat de basisgeneratie de komende 10 jaar naar verwachting afneemt en vanaf 2032 weer langzaam stijgt. De Primos-prognose toont daarbij een wat vlakker verloop dan de prognose van het Planbureau voor de leefomgeving (Pearl). Dit komt onder meer doordat de Primos prognose uitgaat van een gunstiger migratiesaldo. Beide bevolkingsprognoses gaan ervan uit dat er door (binnenlandse) migratie meer kinderen in de Achterhoek komen wonen dan er vertrekken. In de Primos prognose is het *verwachte migratiesaldo* echter een stuk groter dan in de Pearl-prognose. Dat geldt voor alle leeftijdsgroepen in de range van 0 tot 16 jaar.

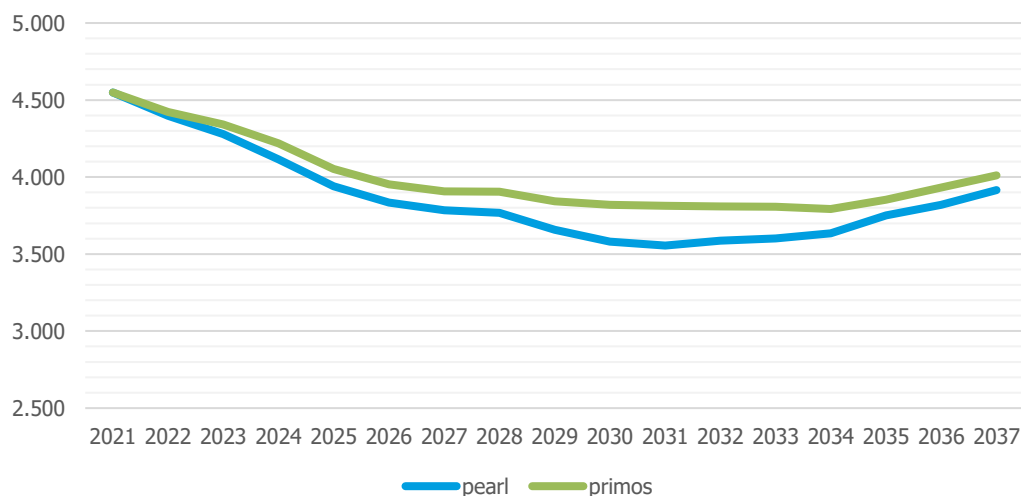
---

⁹ Ministerie van OCW (2021) *Referentieraming 2021*. Den Haag.

¹⁰ OCW (2021) *Referentieraming 2021*.

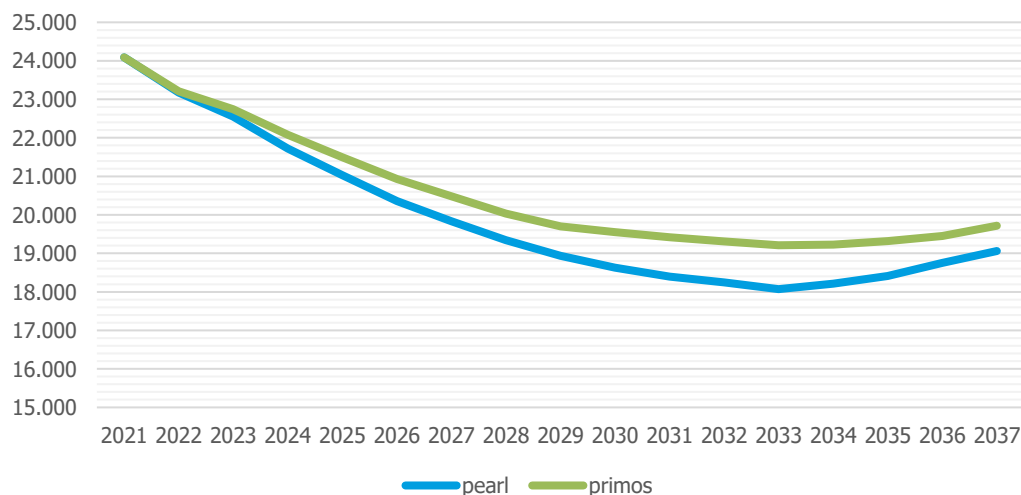
¹¹ Voor havo/vwo wordt ook wel gerefereerd aan het aantal 12-18 jarigen.

Figuur 2.1 - Prognose basisgeneratie 12/13 jarigen Achterhoek, 2021-2037

Kijken we naar de ontwikkeling van het aantal 12-16 jarigen, dan zien we een soortgelijke ontwikkeling (zie Figuur 2.2). De komende 11 jaar neemt het aantal kinderen in de voor het vo relevante leeftijdsgroep naar verwachting af en op de lange termijn weer langzaam toe. De Pearl-prognose toont daarbij een sterkere daling dan Primos. In de periode 2021-2033 gaat het om een demografische krimp van respectievelijk -25% en -20%.

Figuur 2.2 - Prognose basisgeneratie 12-16 jarigen Achterhoek, 2021-2037

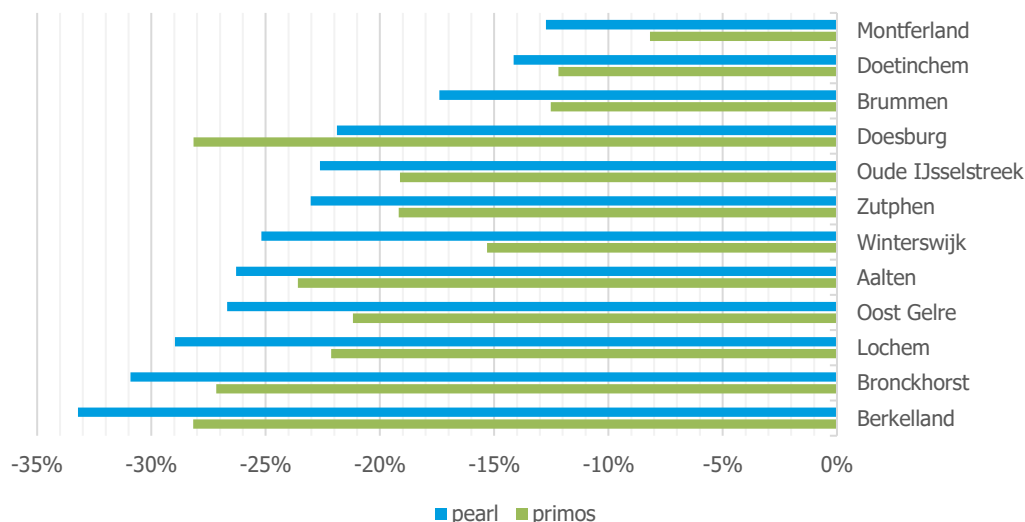

Figuur 2.3 toont de prognoses van het aantal 12-16 jarigen naar gemeente. Daaruit blijkt dat de omvang van de demografische krimp van gemeente tot gemeente verschilt. In de gemeenten Berkelland, Bronckhorst en Lochem neemt het aantal kinderen in de voor het vo relevante leeftijdsgroep het sterks af. In Montferland, Doetinchem en Brummen is de verwachte demografische krimp duidelijk kleiner. Al verschilt het beeld ook duidelijk tussen Primos en Pearl. Vooral voor Winterswijk en Lochem is het verschil tussen Primos en Pearl groot. Dit betekent dat het voor scholen in deze gemeenten ook nogal uitmaakt welke bevolkingsprognose wordt gebruikt voor het opstellen van de leerlingenprognose.

Tabel A.1 en A.2 (in Bijlage A) tonen de bevolkingsprognoses meer en detail.

Al met al kunnen we op grond van deze gegevens concluderen dat de Primos prognose gunstiger uitvalt dan de Regionale bevolkingsprognose van het Planbureau voor de leefomgeving. De verwachte demografische krimp is kleiner, vanwege een hoger ingeschat migratiesaldo. Daarbij zijn er wel duidelijke verschillen tussen gemeenten.

Figuur 2.3 - Prognose basisgeneratie 12-16 jarigen, naar gemeente (2021-2031)

2.2 Leerlingenprognoses

Het aantal leerlingen in de Achterhoek is de afgelopen jaren gedaald. Op 1 oktober 2017 woonden er 25.835 vo-leerlingen in de Achterhoek (incl. Doesburg). Op 1 oktober 2021 waren dat er nog 22.345. Dit komt neer op een daling van ca. 14 procent.

Kijken we naar de scholen van Achterhoek VO, dan zien we een soortgelijke ontwikkeling. Vijf jaar geleden had de stichting circa 15.500 leerlingen. Nu zijn dat er nog 12.923. Het totaal aantal leerlingen is daarmee gedaald met zo'n 17 procent. Daarbij willen we erop wijzen dat het Baudartius College is meegenomen. Zonder de toevoeging van deze school was de daling waarschijnlijk groter geweest.

De komende jaren neemt het aantal leerlingen naar verwachting verder af. Dat geldt voor alle vier de prognoses, maar het sterkst is de daling volgens Voion (zie Tabel B.1). Het totaal aantal leerlingen daalt volgens Voion de komende 10 jaar met 26 procent (tot 9.525). **De Voion-prognose valt daarmee een stuk lager uit dan de andere prognoses. Dit komt voor een deel door het gebruik van Pearl, maar vermoedelijk ook door een onderschatting van de in- en doorstroom.** De door MOOZ opgestelde prognose o.b.v. Pearl valt namelijk structureel hoger uit. Voor de periode tot 2031 toont deze prognose een daling van circa 21 procent, en daarna weer een geleidelijke groei.

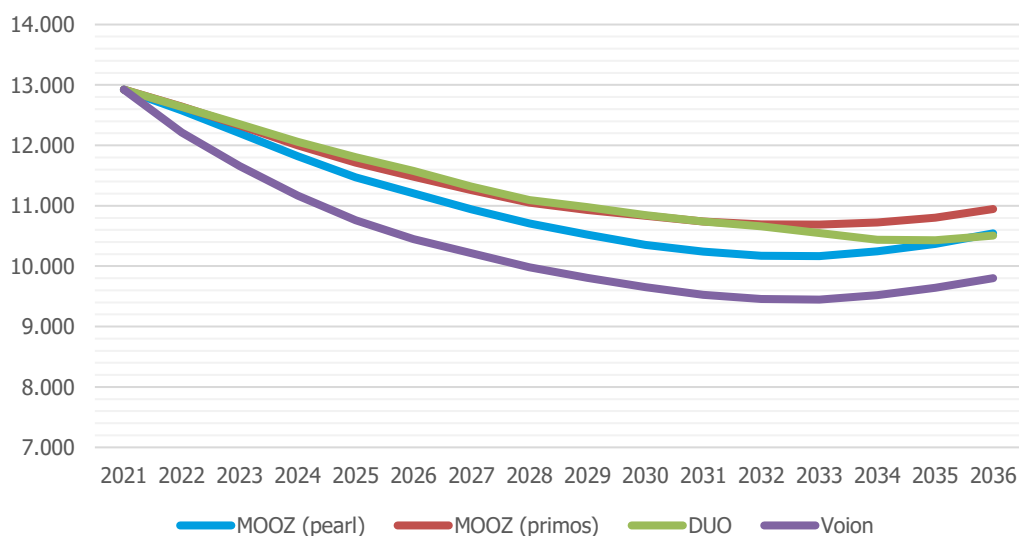
De prognose van DUO toont voor de komende 10 jaar een vergelijkbare ontwikkeling als de door ons opgestelde prognose o.b.v. Primos. Het totaal aantal leerlingen neemt daarbij af met zo'n 17 procent (tot 10.740 in 2031). Kijken we naar de lange termijn, dan zien we dat de prognose van DUO lager uitvalt dan de door ons opgestelde prognoses (zie Figuur 2.4). Dit is een gevolg van hetijken op de Referentieraming

(RR) en heeft niks met de demografische ontwikkelingen in de regio te maken¹². Het ijken leidt m.n. op de lange termijn tot een neerwaartse bijstelling van de prognose.

Op basis van Figuur 2.4 kunnen we concluderen dat de leerlingenprognoses die zijn gebaseerd op Primos (DUO & MOOZ) duidelijk hoger uitvallen dan de prognoses die uitgaan van Pearl (Voion & MOOZ). Dit hangt logischerwijs samen met de verwachte ontwikkeling van de basisgeneratie (zie § 2.2). Tegelijkertijd moeten we constateren dat de (verwachte) demografische ontwikkelingen slechts een deel van de verschillen verklaart. De neergaande lijn die DUO voorspelt vanaf 2032 is een gevolg van het ijken op de Referentieraming en de structureel lagere uitkomsten van Voion wijzen op een onderschatting van de in- en doorstroom. De instellingsprognoses ondersteunen dit (zie Bijlage B).

De vier prognoses laten voor de meeste scholen een zelfde trend zien, maar er zijn uitzonderingen. De prognose van Voion valt voor de meeste scholen wat lager uit dan de andere prognoses, maar vooral voor het Houtkamp College (02NZ, Figuur B.2) en het Almende College (14UM, Figuur B.4) is het verschil erg groot. De prognoses van DUO en MOOZ ontlopen elkaar voor deze scholen niet veel, maar die van Voion valt substantieel lager uit. Dit laatst komt waarschijnlijk door een onderschatting van de in- en doorstroom als gevolg van de herschikking van het onderwijsaanbod, en niet zozeer door demografische factoren¹³. De prognose van VOION laat voor deze brinnummers dan ook geen realistisch beeld zien.

Figuur 2.4 - Leerlingenprognoses Achterhoek VO, 2021-2036

Figuur 2.5 toont de leerlingenprognose voor Achterhoek VO exclusief de twee scholengemeenschappen (02NZ en 14UM) waarvoor de Voion-prognose een vertekend beeld geeft. Uit de figuur blijkt dat verschillen voor de overige scholen vrij klein zijn. In 2031 gaat het om een verschil van maximaal 370 leerlingen.

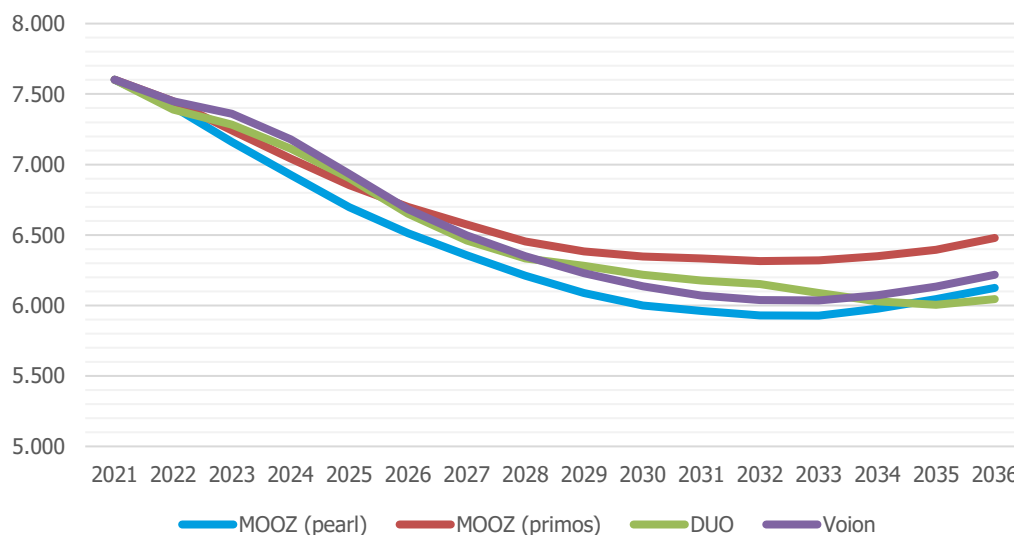
De prognoses van DUO en Voion tonen voor de korte termijn een relatief gunstige ontwikkeling, maar vallen op de langere termijn lager uit dan de MOOZ-prognose gebaseerd op Primos. Daarnaast valt op dat

¹² Beide bevolkingsprognoses tonen vanaf 2033 een toename van het aantal 12-16 jarigen. De DUO prognose toont tot 2035 echter een neergaande lijn.

¹³ De MOOZ prognose die is gebaseerd op Pearl toont voor beide scholen een vergelijkbare uitkomst als de prognose van DUO en de MOOZ prognose o.b.v. Primos. Het sombere beeld van de Voion-prognose komt daarom vermoedelijk door andere factoren.

de DUO-prognose vanaf 2032 een duidelijk knik naar beneden vertoont. Dit komt, zoals gezegd, door hetijken op de referentieraming.

Figuur 2.5 - Leerlingenprognoses Achterhoek VO, 2021-2036 (excl. 02NZ en 14UM)

Voor 13EB (Pro Zutphen) toont de prognose van DUO een sterk afwijkend beeld. Het totaal aantal leerlingen neemt daarbij tegen de verwachting toe. De prognoses van Voion en MOOZ tonen daarentegen een duidelijke afname van het aantal leerlingen. Het afwijkende beeld van DUO komt vermoedelijk doordat de instroom te hoog is ingeschat¹⁴.

Het aantal leerlingen op 20AD (Panora Lyceum) is recent sterk toegenomen. De school heeft daardoor relatief grote klassen in de onderbouw. In de prognoses van DUO en VOION leidt dit op korte termijn tot een toename van het aantal leerlingen en vanaf 2024 een geleidelijke daling. De door MOOZ opgestelde prognoses tonen voor deze school een veel vlakke ontwikkeling, omdat hierin geen rekening is gehouden met de doorstroom van cohorten.

Al met al kunnen we op grond van de prognoses drie dingen concluderen:

- **De leerlingenprognoses die zijn gebaseerd op Primos vallen hoger uit dan de prognoses die uitgaan van Pearl. Dit komt door de gunstiger ontwikkeling van de basisgeneratie.**
- **De prognose van Voion valt voor het Houtkamp College (02NZ) en het Almende College (14UM) een stuk lager uit dan de andere prognoses. Dit komt voor een deel door het gebruik van Pearl, maar vooral door een onderschatting van de in- en doorstroom (vanwege herschikking onderwijsaanbod).**
- **Voor de overige scholen zijn de verschillen tussen de vier prognoses kleiner. Daarbij zien we een daling in de komende 10 à 12 jaar, gevolgd door een geleidelijke groei.**

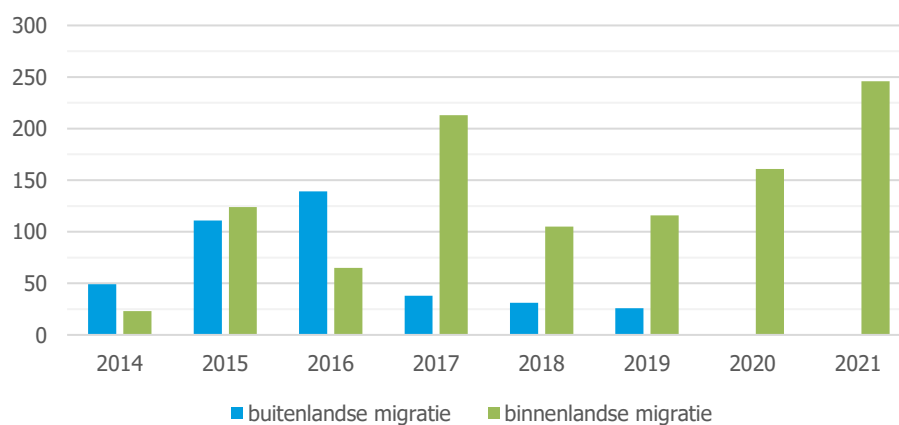
¹⁴ DUO gaat voor de instroomraming uit van een gemiddeld marktaandeel van 5 jaar. Omdat het aantal leerlingen recent sterk is gedaald, leidt dit tot een overschatting van het aantal leerlingen in het 1e verblijfsjaar.

2.3 Binnenlandse migratie en woningbouw

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs is, zoals gezegd, sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de basisgeneratie. Het gaat daarbij grofweg om het aantal 12-16 jarigen. De omvang van deze leeftijdsgroep is afhankelijk van demografische ontwikkelingen, zoals geboorte, sterfte en migratie. Daarbij moet worden opgemerkt dat de kinderen die nu worden geboren pas over 12 jaar naar school gaan. Voor de toekomstige instroom zijn de geboortecijfers uit het recent verleden dan ook relevanter dan die in de nabije toekomst. Dit geldt in elk geval voor de komende 12 jaar, omdat die kinderen nu allemaal al zijn geboren. Omdat sterfte in de leeftijd van 0-16 jaar weinig voorkomt, is de ontwikkeling van de basisgeneratie vooral afhankelijk van (binnenlandse) migratie. In deze paragraaf gaan we nader in op het effect van binnenlandse en buitenlandse migratie en op de ontwikkeling van de woningvoorraad in de Achterhoek. We baseren ons daarvoor op gegevens van het CBS.

Figuur 2.6 toont de ontwikkeling van de binnenlandse en buitenlandse migratie in de Achterhoek. Het gaat daarbij om de *migratiesaldi* voor de leeftijdsklasse van 10 tot 15 jarigen. Voor de binnenlandse migratie betreft dit het verschil van vestiging en vertrek en voor de buitenlandse migratie om het verschil van immigratie en emigratie. Uit de figuur blijkt dat zowel de binnenlandse als de buitenlandse migratie van jaar op jaar sterk variëren. De binnenlandse migratie is over het algemeen echter wel een stuk groter dan de buitenlandse. Vooral in 2017 en 2021 nam het aantal kinderen door binnenlandse migratie fors toe. Kijken we naar de buitenlandse migratie dan zien we vooral in 2015 en 2016 een piek. Dit hangt o.m. samen met toestroom van vluchtelingen uit Syrië.

Figuur 2.6 - Ontwikkeling migratiesaldi in de Achterhoek, 2014-2021 (10 tot 15 jaar)*

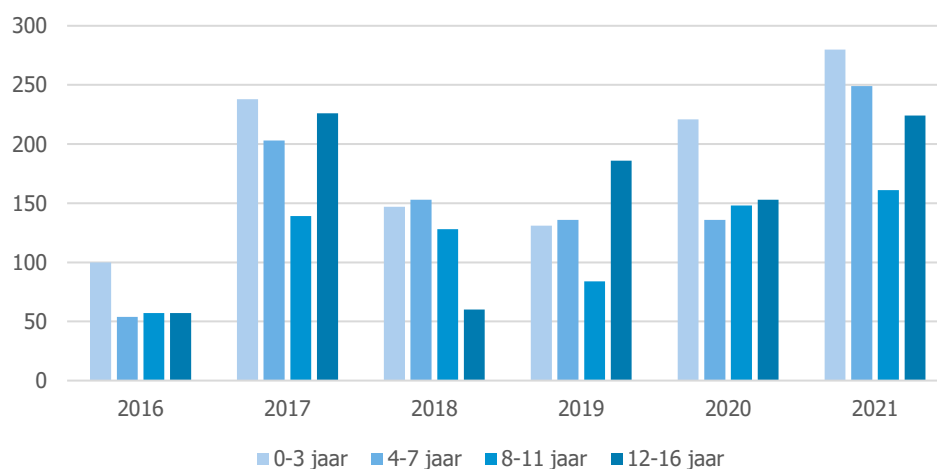

* CBS statline | bewerking MOOZ | * gegevens over immigratie en emigratie ontbreken nog voor 2020 en 2021.

Wanneer we nader inzoomen op de binnenlandse migratie, dan zien we aanzienlijke verschillen naar leeftijdsklasse. Figuur 2.7 illustreert dit. **Als gevolg van binnenlandse migratie is het aantal kinderen in de Achterhoek de laatste jaren toegenomen.** Daarbij valt op dat het migratiesaldo voor jonge kinderen over het algemeen groter is dan voor de oudere. Dit geldt in het bijzonder voor de 0-3 jarigen. Voor de 12-16 jarigen toont de migratie een wisselend beeld, met pieken in 2017 en 2021 en dalen in de andere jaren.

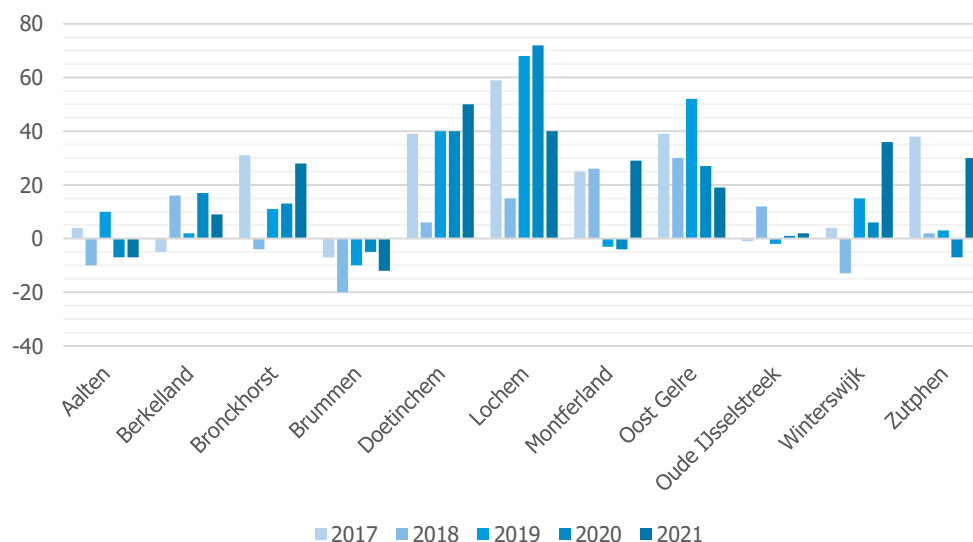
De toestroom van 0-3 jarigen heeft uiteraard niet direct effect op het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs. Dat speelt pas op een termijn van zo'n 10 à 12 jaar. Voor de korte termijn is vooral de migratie van 12-16 jarigen relevant, en die toont een grilliger beeld. **Er is geen duidelijk trend te zien in de migratie van kinderen in de voor het vo relevante leeftijdsgroep naar de Achterhoek.**

Figuur 2.7 - Saldi binnenlandse migratie voor de Achterhoek, naar leeftijdsklasse (2016-2021)

Los van de verschillen naar leeftijd, verschilt de binnenlandse migratie ook naar gemeente. Figuur 2.8 illustreert dit voor de leeftijdsgroep van 12-16 jarigen. Uit de figuur blijkt dat Doetinchem, Lochem en Oost-Gelre er in de afgelopen vijf jaar de meeste kinderen bij hebben gekregen. In de andere gemeenten is het effect van binnenlandse migratie wisselend. Met uitzondering van Brummen en Aalten, hebben de meeste gemeenten een positief migratiesaldo, maar dit saldo varieert wel van jaar op jaar. Een duidelijk trend is hierin ook niet te herkennen.

Figuur 2.8 - Saldi binnenlandse migratie voor 12-16 jarigen, naar gemeente 2017-2021

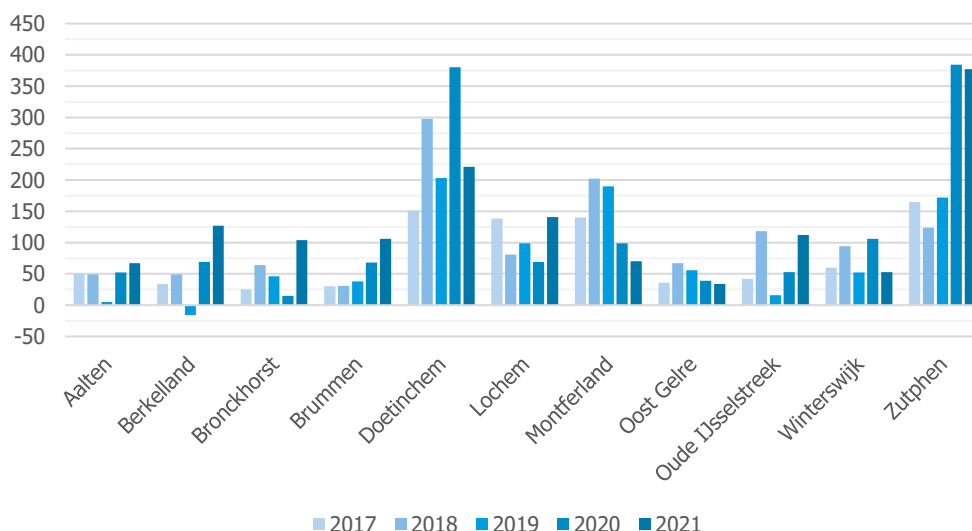
Al met al, kunnen we op grond van deze gegevens concluderen dat de binnenlandse migratie de laatste jaren een gunstig effect heeft gehad op het aantal kinderen in de Achterhoek. Dat geldt vooral voor degene in de leeftijd van 0-3 jaar. Het aantal 12-16 jarigen is door binnenlandse verhuizingen ook toegenomen, maar dat geldt niet voor alle gemeenten in gelijke mate. Vooral in Doetinchem, Lochem en Oost-Gelre is het aantal 12-16 jarigen toegenomen. In de overige gemeenten is het effect van binnenlandse migratie kleiner.

Woningbouw in de Achterhoek

De bevolkingsontwikkeling in de Achterhoek is sterk afhankelijk van demografische factoren, zoals geboorte, sterfte en migratie. Bij dit laatste speelt de woningbouw een belangrijke rol. Indien er meer woningen worden gebouwd, is er immers ook ruimte voor nieuwe gezinnen. In het vervolg van deze paragraaf gaan we hier nader op in. Op basis van CBS gegevens brengen we de ontwikkeling van de woningvoorraad in kaart. Daarnaast kijken we naar de bouwplannen, zoals opgenomen in de Primos prognose.

Figuur 2.9 toont de ontwikkeling van de woningvoorraad in de Achterhoek, uitgesplitst naar gemeente. Het gaat hierbij om het saldo van nieuwbouw en sloop. Uit de figuur blijkt dat de woningvoorraad in alle Achterhoekse gemeente is toegenomen. Vooral in Doetinchem, Zutphen en Montferland zijn de laatste jaren veel nieuwe woningen gebouwd. In de overige gemeenten was de uitbreiding van de woningvoorraad kleiner. Opmerkelijk is daarbij wel dat in 2021 de woningvoorraad in sommige gemeenten meer is toegenomen dan in eerdere jaren. Dit geldt onder meer voor Berkelland, Bronckhorst, Brummen en Lochem. Van een opgaande trend is echter geen sprake; de ontwikkeling van de woningvoorraad toont een wisselend beeld.

Figuur 2.9 - Ontwikkeling woningvoorraad, naar gemeente 2017-2021 (saldo ontwikkeling)

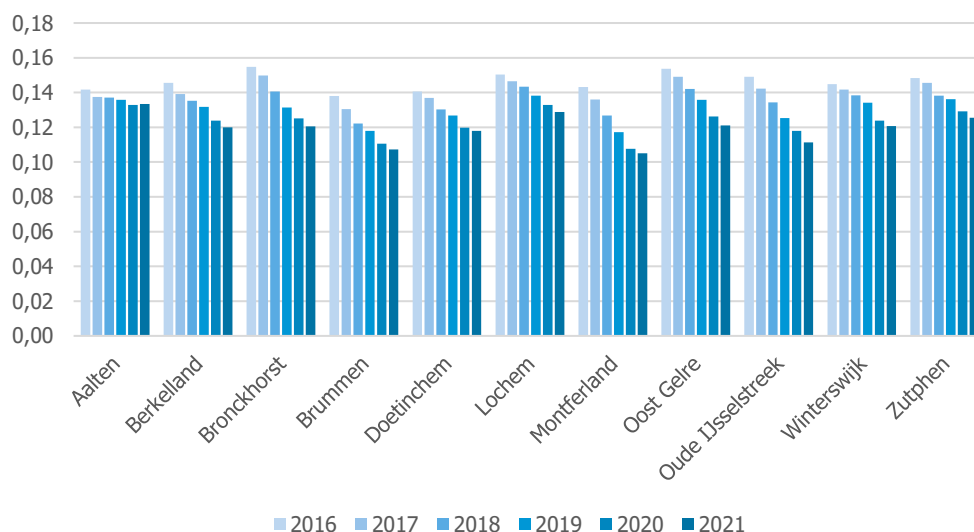

Ondanks de uitbreiding van de woningvoorraad is het aantal vo-leerlingen in de Achterhoek de laatste jaren gedaald. In de jaren 2016 t/m 2021 nam de woningvoorraad in de Achterhoek met circa 3 procent toe. Tegelijkertijd daalde het aantal vo-leerlingen in de Achterhoek met zo'n 16 procent. De *gemiddelde woningbezetting* nam als gevolg hiervan af¹⁵. In 2016 woonde er gemiddeld 0,15 leerling per woning in de Achterhoek. Eind 2021 waren dat er gemiddeld 0,12.

Figuur 2.10 laat zien dat de gemiddelde woningbezetting in alle Achterhoekse gemeenten is gedaald, maar het sterkst in Montferland en Oude IJsselstreek. **Op grond van deze gegevens kunnen we concluderen dat de nieuwbouw in de regio niet tot een toename van het aantal leerlingen heeft geleid, maar gepaard is gegaan met een daling. De aanname dat nieuwbouw welhaast als vanzelf tot extra leerlingen leidt, is derhalve ook niet juist.** Veel hangt af van het type woningen dat wordt gebouwd. Als het gaat om senioren flats, dan heeft het voortgezet onderwijs daar geen baat bij en ook als het gaat om starterswoningen zal dit niet direct tot extra vo-leerlingen leiden.

¹⁵ De gemiddelde woningbezetting (GWB) betreft het quotiënt van het aantal leerlingen en het aantal woningen.

Figuur 2.10 - Ontwikkeling gemiddelde woningbezetting, naar gemeente 2016-2021

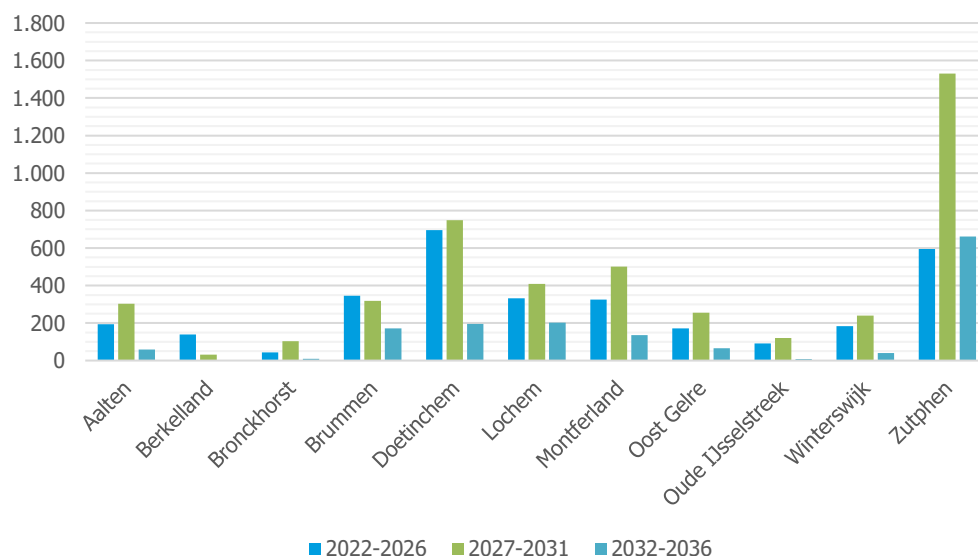

In de komende 10 à 15 jaar worden in de meeste Achterhoekse gemeenten nieuwe woningen gebouwd. Een compleet en actueel overzicht van alle nieuwbouwplannen is vooralsnog echter niet voorhanden. In de *Regionale Woonagenda 2015-2025* werd het accent gelegd op de bestaande woningvoorraad en werd ingezet op een relatief bescheiden uitbreiding. De provincie ging daarbij echter nog uit van demografische krimp. De laatste jaren is de woningmarkt echter omgeslagen, en zetten diverse gemeenten in op groei. Dat gaat gepaard met meer nieuwbouw dan enkele jaren geleden gepland.

Figuur 2.11 toont de verwachte ontwikkeling van de woningvoorraad, zoals deze door ABF Research is meegenomen in de Primos bevolkingsprognose. Uit de figuur blijkt dat de woningvoorraad naar verwachting in alle gemeenten toeneemt, vooral in de periode 2022-2031. Het grootst is de uitbreiding in Doetinchem, Zutphen en Montferland. In Berkelland, Bronckhorst en Oude IJsselstreek is de (geplande) nieuwbouw beperkt. In hoeverre de in Primos opgenomen woningbouwplannen ook daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden, is moeilijk te zeggen. En ook weten we niet of er de komende jaren meer of minder woningen zullen worden gebouwd dan in de prognoses zijn verdisconteerd¹⁶.

¹⁶ In de Primos prognose zijn de bouwplannen van afgelopen jaar meegenomen. PBL werkt momenteel aan een actualisatie van de Regionale bevolkingsprognose, waarbij de nieuwste bouwplannen zullen worden meegenomen. Deze prognose wordt naar verwachting in de 2^e helft van het jaar gepubliceerd.

Figuur 2.11 - Verwachte ontwikkeling woningvoorraad, naar gemeente 2022-2036

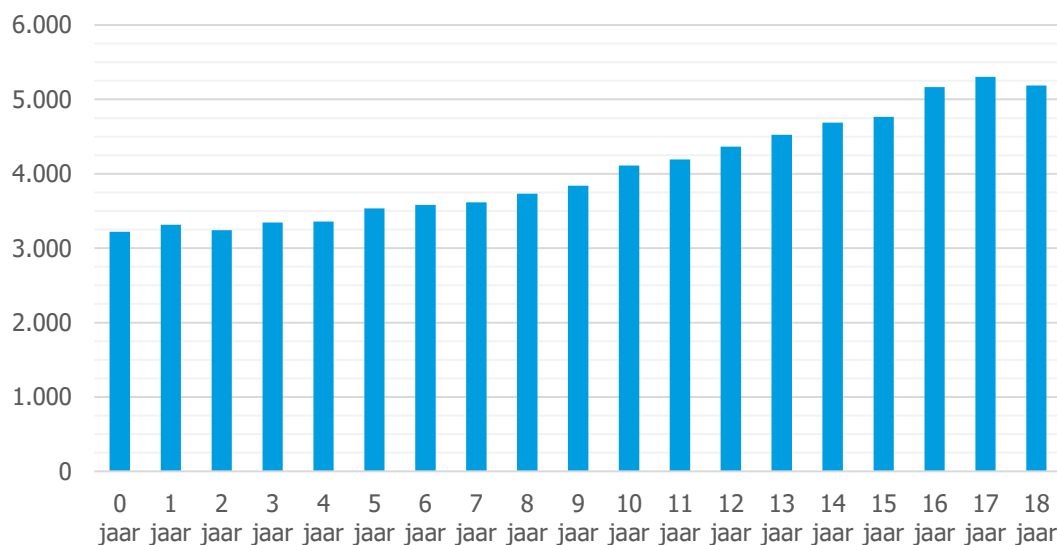

Het effect van de nieuwbouw is echter beperkt. Het verwachte aantal 12-16 jarigen neemt de komende 10 à 12 jaar af, ondanks de uitbreiding van de woningvoorraad! Daarbij moet wel worden opgemerkt dat de demografische krimp vooral komt doordat er minder kinderen worden geboren. De toekomstige instroomcohorten zijn daardoor kleiner dan die van de afgelopen jaren. Figuur 2.12 onderbouwt dit met de actuele leeftijdsopbouw. Uit de figuur blijkt dat er veel meer 12 en 13 jarigen in de Achterhoek wonen dan 0- en 1-jarigen. Wanneer er geen migratie zou plaatsvinden, zou het aantal 12/13 jarigen de komende 12 jaar dan ook sterk afnemen. In werkelijkheid vindt er echter wel binnenlandse migratie plaats en wordt de demografische krimp door de toestroom van kinderen uit andere gemeenten enigszins gedempt. De geplande nieuwbouw heeft vooral hierop effect; het biedt de gelegenheid voor jonge gezinnen om zich in de Achterhoek te vestigen. De bouw van nieuwe woningen in de regio leidt daarmee vermoedelijke vooral op de langere termijn tot extra leerlingen in het voortgezet onderwijs. Op de korte termijn is het effect beperkt omdat het migratiesaldo onder 12-16 jaren kleiner is dan onder jongere kinderen.

Op basis van de gemiddelde woningbezetting, is de verwachting dat de bouw van 100 nieuwe woningen circa 12 vo-leerlingen extra oplevert. Op de lange termijn kan dat uiteraard anders zijn, indien vooral jonge gezinnen in de Achterhoek komen wonen. Maar op de korte termijn is het 'dempende effect' van nieuwbouw beperkt. Om de krimp van de basisgeneratie te niet te doen, zou er in de Achterhoek een gigantische hoeveelheid nieuwe woningen moeten worden gebouwd voor gezinnen met kinderen¹⁷. In werkelijkheid is dat echter niet realistisch en kan de krimp op z'n best wat worden gedempt door nieuwbouw en (binnenlandse) migratie. Daarbij willen we erop wijzen dat het aantal kinderen in de basisgeneratie bij de huidige lage geboortecijfers op de lange termijn hoe dan ook afneemt.

¹⁷ Figuur 2.12 toont een verschil van circa 1.100 kinderen in de leeftijd van 12/13 jaar en 0/1 jaar. Uitgaande van een gemiddelde woning bezetting van 0,12 zouden er 9.800 nieuwe woningen bijgebouwd moeten worden om dit verschil te niet te doen.

Figuur 2.12 – Leeftijdsopbouw Achterhoek, 1.1.2021

Alles overziende, toont de op basis van Primos geschatte leerlingenontwikkeling onzes inziens een plausibel beeld voor de komende 10 à 15 jaar. In deze prognose is uitgegaan van een relatief gunstige ontwikkeling van de woningvoorraad en een migratiesaldo dat redelijk overeenkomt met dat van de afgelopen jaren.

We willen er daarbij nogmaals op wijzen dat de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het vo vooral beïnvloed wordt door het aantal kinderen dat de afgelopen 10 à 12 jaar is geboren. De komende jaren neemt het aantal 0-jarigen naar verwachting wel iets toe in de regio, maar dat heeft pas over 12 jaar effect op de instroom. Voor de korte en middellange termijn, heeft dat geen effect.

3 Managementsamenvatting

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs neemt de komende jaren af, als gevolg van demografische krimp. Landelijk gaat het daarbij om een daling van zo'n 7 à 8 procent in de periode 2020-2035. In de Achterhoek is de verwachte leerlingendaling echter een stuk groter.

Om inzicht te geven in de toekomstige ontwikkeling van het aantal leerlingen, zijn voor Achterhoek VO vier verschillende leerlingenprognose op een rij gezet. Hieruit komt over het algemeen een redelijk consistent beeld naar voren qua trend. Het aantal leerlingen neemt de komende 10 à 12 jaar naar verwachting af en daarna weer geleidelijk toe. De prognoses laten daarbij wel verschil zien in de omvang van de leerlingendaling op school- en stichtingsniveau. Hierbij vallen drie dingen op:

- De leerlingenprognoses die zijn gebaseerd op de Primos bevolkingsprognose (DUO, MOOZ) vallen hoger uit dan de prognoses die uitgaan van de Pearl prognose (Voion, MOOZ). Dit komt door de gunstiger ontwikkeling van de basisgeneratie.
- De prognoses van DUO, Voion en MOOZ tonen voor de meeste scholen een vergelijkbare ontwikkeling. De prognoses van DUO en Voion tonen voor de korte termijn een relatief gunstige ontwikkeling, maar vallen op de langere termijn lager uit dan de MOOZ-prognose gebaseerd op Primos. Daarnaast valt op dat de DUO-prognose vanaf 2032 een duidelijk knik naar beneden vertoont. Dit komt door het ijken op de referentieraming en heeft niks te maken met de demografische ontwikkeling in de regio.
- De prognose van Voion valt voor het Houtkamp College (02NZ) en het Almende College (14UM) een stuk lager uit dan de andere prognoses. Dit komt voor een deel door het gebruik van Pearl, maar vooral door een onderschatting van de in- en doorstroom. Dit laatste hangt naar verwachting samen met deerschikking van het onderwijsaanbod en heeft niks te maken met de demografie.

Kijken we naar de verwachte ontwikkeling van de basisgeneratie, dan zien we dat de Primos prognose structureel hoger uitvalt dan de Regionale bevolkingsprognose van het Planbureau voor de leefomgeving (Pearl). Beide prognoses tonen voor de komende jaren een daling van het aantal 12-16 jarigen, maar de omvang van deze demografische krimp verschilt aanzienlijk (Pearl -25% en Primos -20%). Dit verschil hangt vooral samen met de verwachte ontwikkeling van de (binnenlandse) migratie. In Primos wordt voor de komende 10 à 15 jaar uitgegaan van een gunstiger migratiesaldo dan in Pearl. De leerlingenprognoses die uitgaan van Primos vallen daardoor ook hoger uit. Bij het opstellen van leerlingenprognoses in de toekomst, is het goed om hier rekening mee te houden.

Uit cijfers van het CBS blijkt dat de basisgeneratie in de Achterhoek de afgelopen jaren positief is beïnvloed door (binnenlandse) migratie. Het saldo van vestiging en vertrek was positief. Dit geldt in het bijzonder voor de leeftijdsklasse van 0-3 jaar. Het aantal 12-16 jarigen is ook toegenomen, maar dat geldt niet voor alle gemeenten in gelijke mate. Vooral in Doetinchem, Lochem en Oost-Gelre is het aantal 12-16 jarigen toegenomen, door binnenlandse verhuizing (of beter, minder gedaald). In de overige gemeenten is het effect van binnenlandse migratie kleiner. Voor de komende jaren toont de Primos prognose een soortgelijke ontwikkeling van het migratiesaldo in de leeftijd van 0-16 jaar. Extra nieuwbouw kan daar mogelijk verandering in brengen, maar het effect hiervan moet niet worden overschat. Om de verwachte demografische krimp te niet te doen, zullen nog veel meer woningen moeten worden gebouwd dan nu gepland.

In de Primos prognose is voor de komende 15 jaar al uitgegaan van een forse uitbreiding van de woningvoorraad en een positief migratiesaldo onder jongeren. Onzes inziens biedt de Primos prognose daarmee een betrouwbare basis voor het opstellen van leerlingenprognoses. Het is uiteraard mogelijk dat er de komende jaren meer woningen worden gebouwd en ook meer kinderen in de Achterhoek komen

wonen, maar een goede onderbouwing daarvoor ontbreekt. Een integraal overzicht van alle nieuwbouwplannen is niet beschikbaar en uit de CBS-cijfers valt ook géén duidelijk trend op te maken voor wat betreft de migratie-ontwikkeling. De leerlingenprognoses gebaseerd op Primos lijkt daarom het meest aannemelijk¹⁸.

---

¹⁸ Voor het opstellen van de Primos bevolkingsprognose wordt door ABF Research periodiek een inventarisatie gemaakt van de nieuwbouwplannen in Nederland. PBL doet dit ook, maar minder frequent. In de loop van het jaar wordt door PBL een nieuwe Regionale bevolkingsprognose gemaakt, met nieuwe cijfers over de woningbouw. De resultaten daarvan komen echter pas in de 2^e helft van het jaar beschikbaar.

Bijlage A Prognoses basisgeneratie

Tabel A.1 – Prognose basisgeneratie van 12/13 jarigen, 2021-2037

Gemeente	Prognose	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Aalten	pearl	338	327	309	281	274	265	258	261	260	244	228	238	256	242	222	225	230
	primos	338	327	312	284	278	274	262	266	260	253	256	257	252	250	256	263	271
Brummen	pearl	206	210	214	186	180	190	179	180	181	175	170	181	189	180	176	181	186
	primos	206	210	205	183	189	200	187	185	192	189	184	188	191	174	170	179	186
Doesburg	pearl	103	110	107	108	104	95	94	98	84	84	92	82	83	96	108	106	112
	primos	103	101	105	101	94	87	81	84	79	82	86	89	94	84	75	77	80
Doetinchem	pearl	646	608	608	626	600	556	592	613	564	562	556	543	527	536	580	591	602
	primos	646	613	625	654	629	585	612	625	574	571	567	551	555	548	553	572	576
Lochem	pearl	394	355	332	321	319	326	311	318	310	279	277	281	265	285	320	331	342
	primos	394	359	347	338	336	346	336	332	328	310	311	322	329	334	333	340	361
Winterswijk	pearl	315	308	314	286	262	269	266	249	245	244	250	257	262	260	257	266	273
	primos	315	309	317	292	275	285	285	271	273	288	290	296	298	300	305	307	314
Zutphen	pearl	556	548	549	517	483	472	458	449	436	440	439	435	432	434	453	462	475
	primos	556	560	559	531	503	481	465	470	470	470	469	459	451	450	463	463	469
Oude IJsselstreek	pearl	445	419	402	396	386	377	384	366	339	337	324	321	331	344	354	363	373
	primos	445	423	407	406	387	385	388	375	357	354	347	345	352	355	354	367	374
Oost Gelre	pearl	328	310	294	293	281	282	273	262	268	271	275	275	285	289	287	284	284
	primos	328	315	308	308	291	300	289	276	279	285	287	282	281	282	296	296	294
Berkelland	pearl	500	491	461	438	409	379	361	362	361	341	336	348	335	341	360	362	369
	primos	500	488	463	440	414	384	368	375	390	379	369	367	358	357	369	376	382
Bronckhorst	pearl	372	374	367	344	323	304	296	287	280	277	286	293	291	289	287	296	305
	primos	372	375	367	343	329	314	312	313	308	293	300	311	307	313	308	319	332
Montferland	pearl	349	339	321	320	319	318	314	323	331	328	323	332	345	339	346	354	364
	primos	349	345	329	341	329	314	324	334	335	350	351	345	342	347	375	376	374
Totaal	pearl	4.549	4.398	4.279	4.116	3.940	3.834	3.785	3.767	3.658	3.581	3.555	3.588	3.601	3.635	3.751	3.821	3.916
	primos	4.549	4.423	4.342	4.219	4.053	3.953	3.906	3.904	3.844	3.820	3.814	3.809	3.808	3.793	3.854	3.932	4.010

Tabel A.2 – Prognose basisgeneratie van 12-16 jarigen, 2021-2037

Gemeente	Prognose	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Aalten	pearl	1.687	1.648	1.637	1.557	1.491	1.418	1.364	1.326	1.320	1.269	1.243	1.231	1.238	1.193	1.189	1.191	1.177
	primos	1.687	1.641	1.633	1.551	1.487	1.438	1.376	1.345	1.318	1.291	1.289	1.281	1.261	1.268	1.277	1.283	1.296
Brummen	pearl	1.070	1.073	1.066	1.000	990	974	934	914	918	897	884	902	906	903	913	928	918
	primos	1.070	1.082	1.067	1.015	1.010	1.015	969	964	969	954	936	959	940	929	912	907	904
Doesburg	pearl	579	573	561	532	545	518	510	500	466	463	452	435	426	465	469	488	528
	primos	579	546	522	489	495	476	447	426	412	421	416	429	433	440	430	418	398
Doetinchem	pearl	3.355	3.207	3.183	3.133	3.054	2.953	3.016	2.962	2.887	2.888	2.880	2.787	2.708	2.727	2.743	2.803	2.867
	primos	3.355	3.233	3.248	3.228	3.184	3.103	3.143	3.075	2.977	2.944	2.946	2.824	2.794	2.767	2.754	2.795	2.823
Lochem	pearl	2.096	1.996	1.880	1.764	1.690	1.646	1.613	1.614	1.582	1.521	1.489	1.467	1.374	1.417	1.456	1.517	1.577
	primos	2.096	1.939	1.887	1.817	1.773	1.750	1.744	1.736	1.710	1.671	1.632	1.639	1.641	1.671	1.695	1.722	1.768
Winterswijk	pearl	1.679	1.630	1.588	1.517	1.459	1.429	1.368	1.295	1.291	1.265	1.256	1.255	1.278	1.281	1.303	1.312	1.336
	primos	1.679	1.641	1.602	1.543	1.495	1.490	1.444	1.399	1.409	1.418	1.422	1.438	1.478	1.485	1.506	1.523	1.546
Zutphen	pearl	2.931	2.860	2.805	2.731	2.640	2.566	2.467	2.372	2.313	2.286	2.256	2.245	2.213	2.234	2.250	2.288	2.322
	primos	2.931	2.918	2.861	2.782	2.698	2.608	2.510	2.442	2.404	2.395	2.369	2.367	2.331	2.308	2.308	2.301	2.327
Oude IJsselstreek	pearl	2.249	2.146	2.131	2.083	2.032	1.962	1.956	1.884	1.844	1.788	1.740	1.665	1.671	1.676	1.699	1.752	1.805
	primos	2.249	2.155	2.137	2.101	2.045	1.973	1.978	1.913	1.892	1.856	1.819	1.756	1.760	1.766	1.764	1.790	1.817
Oost Gelre	pearl	1.827	1.706	1.625	1.545	1.481	1.458	1.407	1.386	1.359	1.363	1.340	1.364	1.390	1.413	1.433	1.439	1.450
	primos	1.827	1.712	1.676	1.626	1.568	1.564	1.527	1.493	1.461	1.470	1.440	1.459	1.448	1.453	1.476	1.478	1.502
Berkelland	pearl	2.641	2.545	2.434	2.340	2.238	2.107	1.991	1.912	1.844	1.785	1.764	1.756	1.718	1.720	1.747	1.766	1.786
	primos	2.641	2.532	2.436	2.358	2.274	2.147	2.026	1.968	1.934	1.903	1.897	1.897	1.863	1.830	1.835	1.840	1.872
Bronckhorst	pearl	2.095	2.002	1.907	1.826	1.747	1.691	1.599	1.535	1.471	1.445	1.447	1.448	1.467	1.475	1.481	1.487	1.501
	primos	2.095	2.001	1.902	1.812	1.755	1.696	1.647	1.603	1.558	1.518	1.526	1.513	1.524	1.549	1.554	1.564	1.595
Montferland	pearl	1.881	1.790	1.732	1.696	1.662	1.640	1.612	1.644	1.639	1.662	1.641	1.693	1.683	1.711	1.728	1.783	1.792
	primos	1.881	1.810	1.769	1.760	1.715	1.668	1.671	1.671	1.660	1.709	1.727	1.751	1.737	1.761	1.809	1.832	1.869
Totaal	pearl	24.090	23.175	22.551	21.724	21.028	20.362	19.837	19.344	18.934	18.632	18.393	18.248	18.071	18.215	18.410	18.755	19.058
	primos	24.090	23.210	22.740	22.082	21.499	20.928	20.482	20.035	19.704	19.550	19.419	19.313	19.210	19.227	19.320	19.453	19.717

Tabel A.3 – Prognose aantal 12-18 jarigen in de Achterhoek (pearl)*

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
12 jaar	4.479	4.314	4.237	3.986	3.883	3.772	3.779	3.734	3.572	3.579	3.519	3.640	3.540	3.710	3.774	3.857	3.963
13 jaar	4.619	4.481	4.321	4.245	3.996	3.897	3.790	3.800	3.744	3.583	3.592	3.535	3.662	3.559	3.728	3.784	3.869
14 jaar	4.816	4.623	4.490	4.334	4.261	4.012	3.910	3.797	3.819	3.765	3.597	3.612	3.550	3.674	3.578	3.747	3.800
15 jaar	4.892	4.845	4.637	4.511	4.359	4.287	4.040	3.941	3.831	3.854	3.797	3.631	3.646	3.589	3.708	3.615	3.779
16 jaar	5.284	4.912	4.866	4.648	4.528	4.395	4.316	4.072	3.968	3.852	3.888	3.829	3.673	3.682	3.623	3.751	3.647
17 jaar	5.425	5.300	4.935	4.885	4.675	4.566	4.434	4.362	4.117	4.013	3.898	3.948	3.882	3.729	3.728	3.665	3.798
18 jaar	5.308	5.432	5.284	4.942	4.913	4.681	4.600	4.469	4.410	4.174	4.074	3.973	4.024	3.946	3.802	3.810	3.735
Totaal	34.823	33.908	32.769	31.551	30.616	29.609	28.871	28.175	27.461	26.820	26.364	26.169	25.976	25.890	25.941	26.230	26.591

* PBL: Regionale bevolkingsprognose | bewerking MOOZ.

Tabel A.4 – Prognose aantal 12-18 jarigen in de Achterhoek (primos)*

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
12 jaar	4.479	4.340	4.314	4.084	3.998	3.878	3.898	3.890	3.773	3.828	3.787	3.803	3.786	3.778	3.899	3.942	4.046
13 jaar	4.619	4.506	4.369	4.354	4.107	4.028	3.914	3.918	3.914	3.811	3.840	3.815	3.829	3.807	3.808	3.922	3.974
14 jaar	4.816	4.632	4.521	4.407	4.379	4.147	4.062	3.940	3.939	3.946	3.833	3.860	3.842	3.851	3.841	3.840	3.943
15 jaar	4.892	4.849	4.654	4.555	4.428	4.408	4.170	4.092	3.958	3.961	3.971	3.851	3.883	3.870	3.867	3.854	3.872
16 jaar	5.284	4.883	4.882	4.682	4.587	4.467	4.438	4.195	4.120	4.004	3.988	3.984	3.870	3.921	3.905	3.895	3.882
17 jaar	5.425	5.200	4.864	4.844	4.657	4.563	4.441	4.408	4.164	4.106	3.982	3.969	3.947	3.849	3.895	3.871	3.869
18 jaar	5.308	5.080	4.905	4.590	4.560	4.396	4.312	4.190	4.159	3.932	3.883	3.769	3.752	3.729	3.661	3.675	3.654
Totaal	34.823	33.490	32.509	31.516	30.716	29.887	29.235	28.633	28.027	27.588	27.284	27.051	26.909	26.805	26.876	26.999	27.240

* ABF Research | bewerking MOOZ.

Bijlage B Leerlingenprognoses

Tabel B.1 – Leerlingenprognose Achterhoek VO, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	12.923	12.579	12.199	11.820	11.473	11.206	10.942	10.705	10.521	10.354	10.238	10.174	10.166	10.245	10.367	10.545
MOOZ (primos)	12.923	12.641	12.331	12.002	11.713	11.483	11.256	11.051	10.932	10.833	10.741	10.692	10.688	10.723	10.803	10.943
DUO	12.923	12.635	12.351	12.058	11.806	11.578	11.319	11.093	10.978	10.844	10.737	10.660	10.546	10.435	10.429	10.505
Voion	12.923	12.213	11.656	11.168	10.763	10.450	10.212	9.982	9.808	9.654	9.525	9.457	9.447	9.520	9.640	9.803

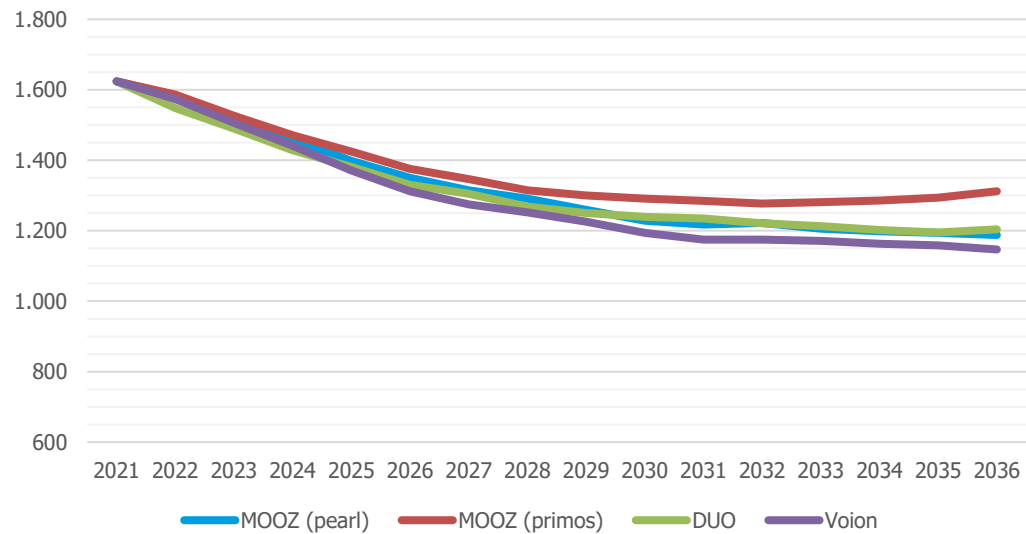
Tabel B.2 – Leerlingenprognose Achterhoek VO, 2021-2036 (excl. 02NZ en 14UM)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	7.602	7.411	7.159	6.925	6.698	6.512	6.357	6.211	6.089	6.001	5.960	5.930	5.928	5.977	6.044	6.124
MOOZ (primos)	7.602	7.449	7.242	7.041	6.854	6.700	6.573	6.454	6.384	6.347	6.333	6.315	6.321	6.350	6.395	6.479
DUO	7.602	7.390	7.284	7.113	6.904	6.652	6.461	6.333	6.282	6.217	6.178	6.152	6.089	6.029	6.005	6.044
Voion	7.602	7.449	7.359	7.179	6.933	6.683	6.496	6.349	6.229	6.136	6.070	6.039	6.036	6.072	6.134	6.217

Tabel B.3 – Leerlingenprognose 00LJ, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	1.624	1.585	1.519	1.461	1.398	1.350	1.315	1.291	1.260	1.229	1.218	1.222	1.205	1.199	1.194	1.188
MOOZ (primos)	1.624	1.587	1.526	1.471	1.425	1.376	1.347	1.315	1.300	1.291	1.284	1.277	1.281	1.286	1.294	1.312
DUO	1.624	1.548	1.490	1.428	1.382	1.330	1.304	1.268	1.251	1.239	1.235	1.221	1.213	1.202	1.195	1.204
Voion	1.624	1.574	1.506	1.441	1.371	1.312	1.275	1.252	1.226	1.194	1.175	1.174	1.171	1.163	1.158	1.147

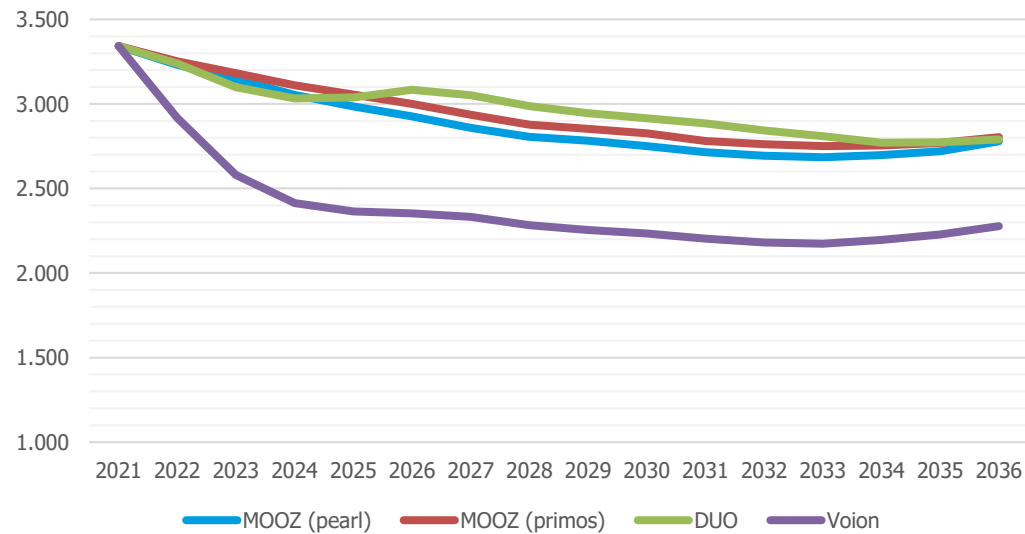
Figuur B.1 - Leerlingenprognoses 00LJ, 2021-2036

Tabel B.4 – Leerlingenprognose 02NZ, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	3.342	3.230	3.148	3.054	2.985	2.926	2.858	2.805	2.783	2.751	2.715	2.693	2.685	2.697	2.719	2.778
MOOZ (primos)	3.342	3.252	3.183	3.111	3.055	3.000	2.935	2.877	2.853	2.825	2.782	2.761	2.751	2.754	2.769	2.803
DUO	3.342	3.238	3.099	3.032	3.039	3.084	3.052	2.988	2.945	2.916	2.885	2.843	2.809	2.771	2.772	2.790
Voion	3.342	2.917	2.581	2.413	2.364	2.352	2.332	2.282	2.255	2.233	2.203	2.181	2.173	2.195	2.228	2.277

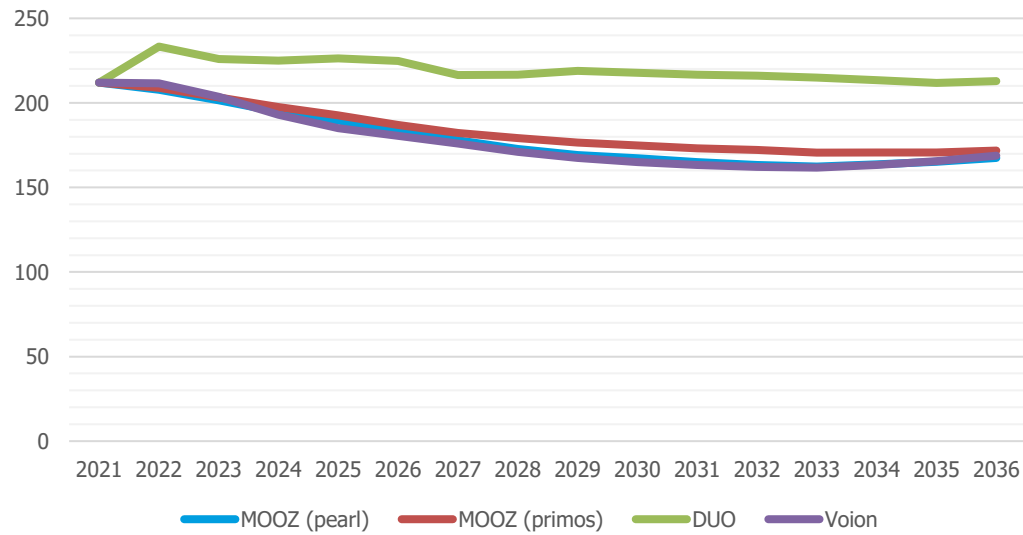
Figuur B.2 - Leerlingenprognoses 02NZ, 2021-2036

Tabel B.5 – Leerlingenprognose 13EB, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	212	208	202	195	190	183	178	173	169	167	165	163	162	164	165	167
MOOZ (primos)	212	209	203	198	193	187	182	179	176	175	173	172	171	171	171	172
DUO	212	233	226	225	226	225	216	217	219	218	217	216	215	213	212	213
Voion	212	212	204	193	185	181	176	171	168	165	163	162	162	163	166	169

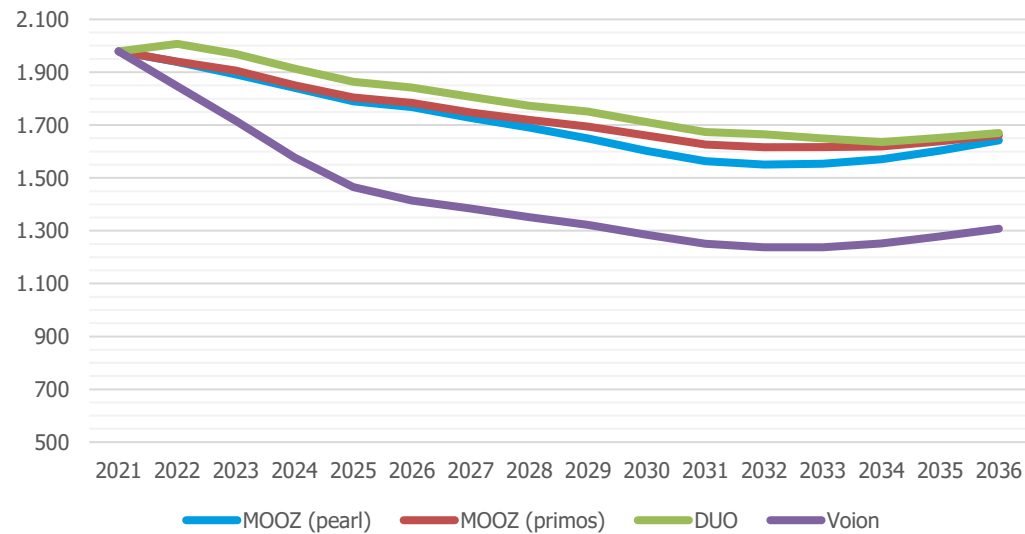
Figuur B.3 - Leerlingenprognoses 13EB, 2021-2036

Tabel B.6 – Leerlingenprognose 14UM, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	1.979	1.938	1.892	1.841	1.790	1.768	1.727	1.690	1.649	1.602	1.563	1.550	1.554	1.570	1.603	1.642
MOOZ (primos)	1.979	1.940	1.906	1.850	1.805	1.784	1.748	1.720	1.694	1.660	1.627	1.616	1.617	1.619	1.638	1.661
DUO	1.979	2.007	1.969	1.913	1.864	1.842	1.807	1.773	1.751	1.711	1.674	1.665	1.649	1.636	1.652	1.670
Voion	1.979	1.846	1.716	1.576	1.465	1.414	1.384	1.351	1.323	1.285	1.251	1.237	1.237	1.252	1.278	1.308

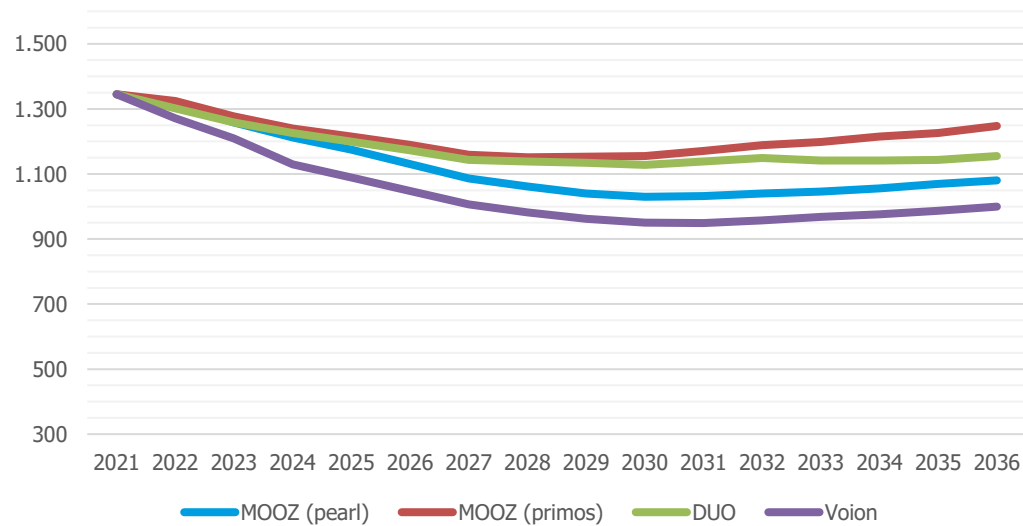
Figuur B.4 - Leerlingenprognoses 14UM, 2021-2036

Tabel B.7 – Leerlingenprognose 17AA, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	1.345	1.315	1.258	1.212	1.174	1.130	1.087	1.062	1.040	1.030	1.032	1.040	1.046	1.056	1.069	1.080
MOOZ (primos)	1.345	1.324	1.277	1.240	1.215	1.190	1.159	1.151	1.153	1.155	1.171	1.189	1.199	1.215	1.226	1.247
DUO	1.345	1.301	1.258	1.226	1.199	1.173	1.143	1.138	1.135	1.128	1.138	1.149	1.142	1.141	1.143	1.155
Voion	1.345	1.271	1.210	1.130	1.089	1.047	1.007	982	963	950	949	957	968	976	987	999

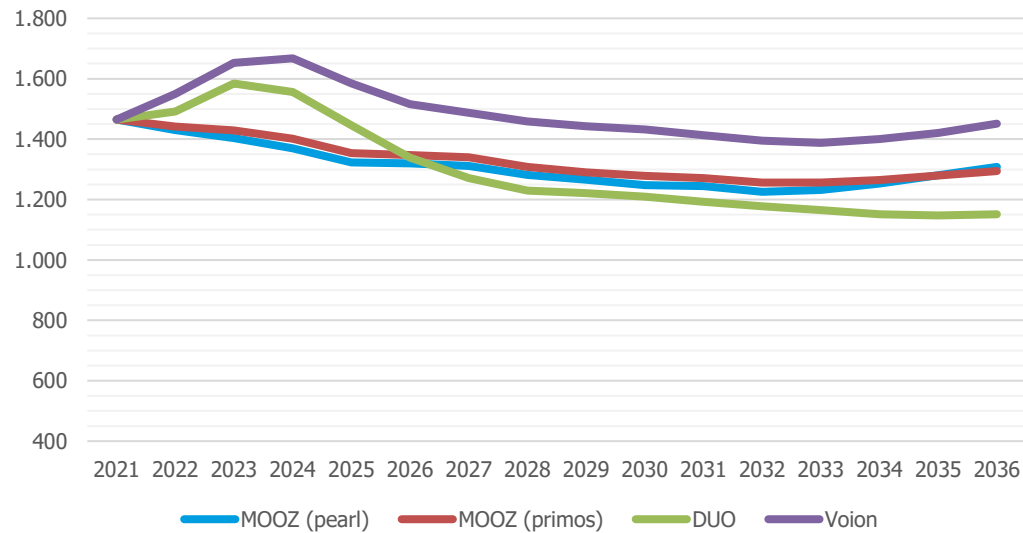
Figuur B.5 - Leerlingenprognoses 17AA, 2021-2036

Tabel B.8 – Leerlingenprognose 20AD, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	1.465	1.430	1.403	1.369	1.323	1.320	1.311	1.282	1.265	1.247	1.245	1.226	1.232	1.253	1.280	1.308
MOOZ (primos)	1.465	1.441	1.428	1.402	1.354	1.348	1.339	1.308	1.290	1.278	1.271	1.257	1.256	1.265	1.279	1.294
DUO	1.465	1.492	1.584	1.556	1.446	1.339	1.271	1.230	1.221	1.210	1.193	1.177	1.165	1.151	1.147	1.151
Voion	1.465	1.549	1.653	1.668	1.584	1.516	1.487	1.459	1.442	1.432	1.413	1.395	1.388	1.400	1.420	1.451

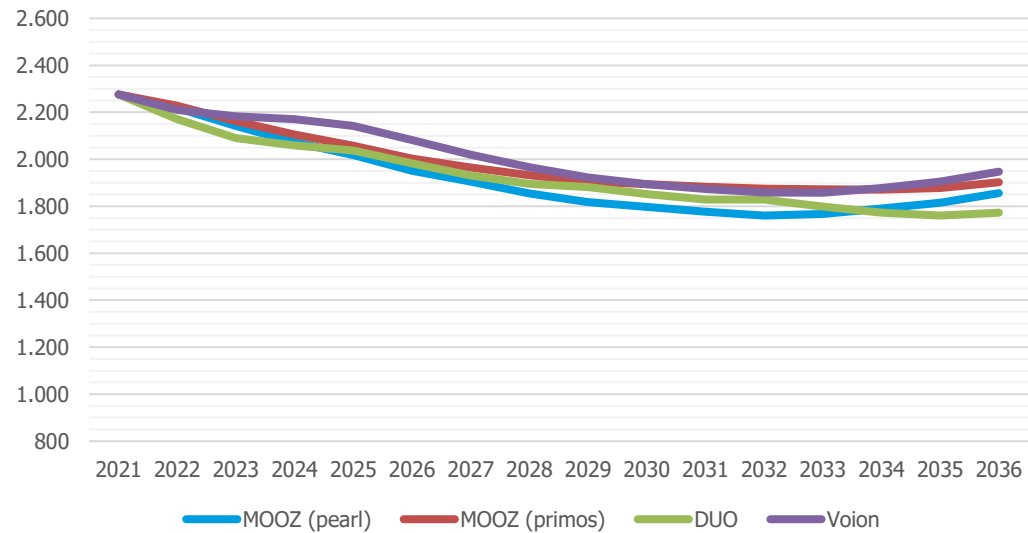
Figuur B.6 - Leerlingenprognoses 20AD, 2021-2036

Tabel B.9 – Leerlingenprognose 20DH, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	2.276	2.218	2.142	2.073	2.018	1.951	1.905	1.855	1.818	1.797	1.776	1.760	1.767	1.790	1.815	1.856
MOOZ (primos)	2.276	2.228	2.162	2.105	2.057	2.002	1.964	1.932	1.904	1.893	1.883	1.875	1.872	1.871	1.878	1.902
DUO	2.276	2.170	2.090	2.059	2.037	1.982	1.931	1.896	1.882	1.852	1.829	1.829	1.799	1.773	1.760	1.772
Voion	2.276	2.210	2.183	2.170	2.143	2.082	2.020	1.966	1.922	1.894	1.874	1.859	1.858	1.877	1.905	1.947

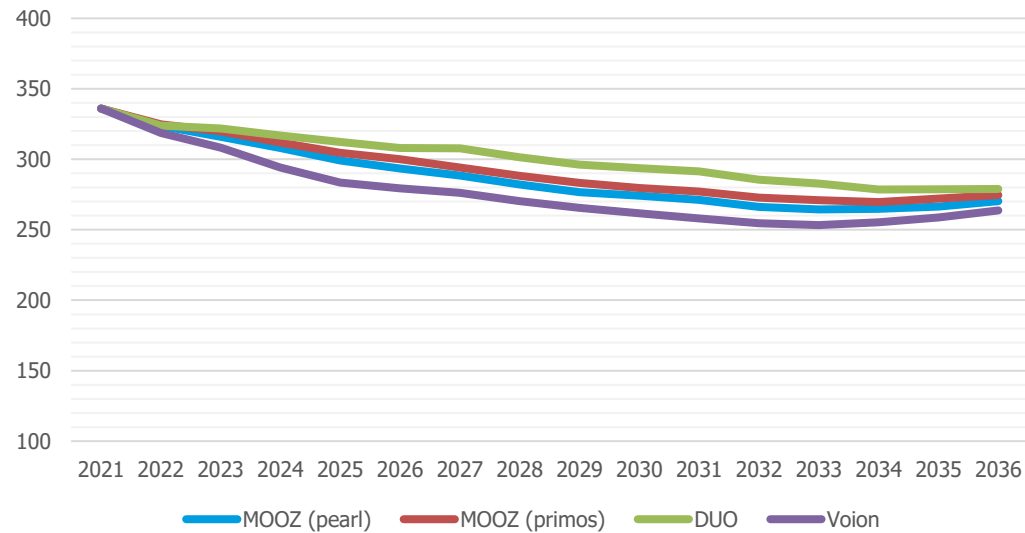
Figuur B.7 - Leerlingenprognoses 20DH, 2021-2036

Tabel B.10 – Leerlingenprognose 26KH, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	336	324	316	308	299	293	288	282	277	274	271	266	264	265	266	270
MOOZ (primos)	336	325	320	312	305	300	294	288	283	280	277	273	271	270	272	275
DUO	336	324	322	317	312	308	308	301	296	294	291	286	283	279	279	279
Voion	336	319	308	294	283	279	276	270	265	262	258	255	253	255	259	264

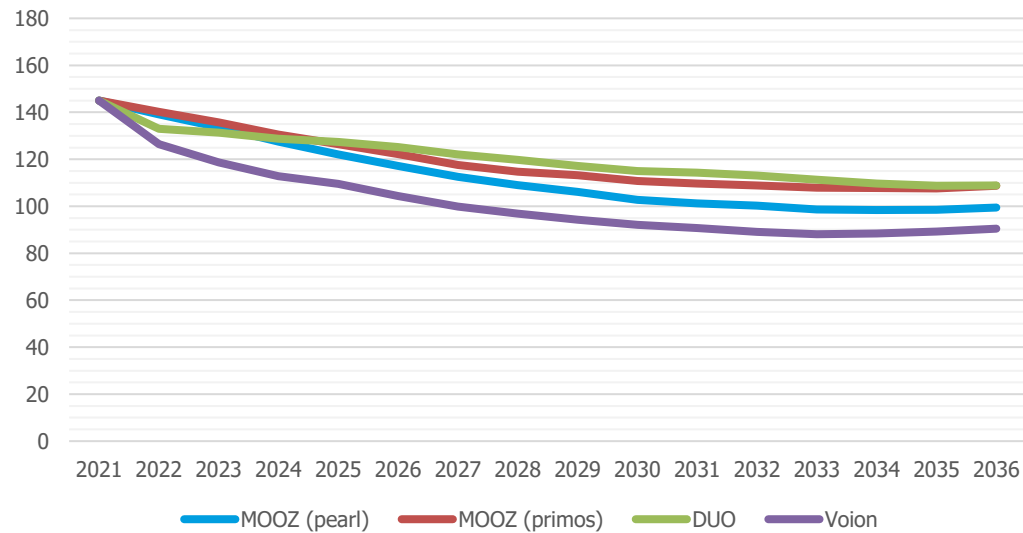
Figuur B.8 - Leerlingenprognoses 26KH, 2021-2036

Tabel B.11 – Leerlingenprognose 26KR, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	145	139	134	128	122	117	113	109	106	103	101	100	99	98	99	99
MOOZ (primos)	145	140	136	131	126	122	118	115	113	111	110	109	108	108	108	109
DUO	145	133	131	129	127	125	122	120	117	115	114	113	111	110	109	109
Voion	145	126	119	113	110	104	100	97	94	92	91	89	88	88	89	90

Figuur B.9 - Leerlingenprognoses 26KR, 2021-2036

Tabel B.12 – Leerlingenprognose 26MD, 2021-2036

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
MOOZ (pearl)	199	192	186	179	174	167	161	157	154	153	152	152	153	153	155	155
MOOZ (primos)	199	195	189	184	180	175	170	166	164	164	163	163	164	166	167	168
DUO	199	188	182	174	174	170	166	163	162	161	161	161	161	160	159	161
Voion	199	189	177	171	168	161	155	152	149	147	147	148	149	149	150	150

Figuur B.10 - Leerlingenprognoses 26MD, 2021-2036

